

so 4. novembra začeli pouk. Kakor piše nemški graški "Tagblatt", obiskuje šolo 140 otrok. Koliko je med temi res pristnih nemških otrok, tega imenovani list — iz previdnosti — ne pove!

Goriške vesti.

—g— **Zabavni pevski večer v Gorici.**
Po preteku dveh let smo se zopet sešli stari sošolci. Človeku je lahko pri sreči, ko je zopet med kolegi. Po dokončanih izpitih je bil takozvan pevski in zabavni večer. Na tem večeru je bilo tudi nekaj povabljenih družin. Ta večer smo imeli na razpolago goriški zborček, ki nam je zapel par prav krasnih pesmi. Izvedle so se tudi najtežje točke z labkoto. Seveda tu gre vsa čast gospodu kapelniku, ki dobro napreduje s svojim zborom. Veselilo nas je, ko smo videli, kako lepa disciplina vlada med pevci. Ne bom razpravljaj vso stvar na dolgo in široko, temveč le o večjih vlogah, ki sem malo razpravljati. Pela se je pesem. Na dan (J. Aljaž), ki se je krasno izvedla. Baritonski solo je pel R. Mate. Svojo vlogo je krasno izvedel. Nadalje se je pela ona priljubljena pesmica "Oblaček". Tu se je pokazal zbor, kaj zna. Peli so točno in lepo. Slišali smo tudi pesem našega mladega komponista Prelovca "Jaz bi rad rdečih rož," kjer se je zopet izkazal naš baritonist. Pel je s takim občutkom, da ga je bilo veselo poslušati. Nato je nastopil kvartet s pesmo "V sladkih sanjah". Tu smo videli in slišali glavne moči v zboru, ki so pokazale, da so zmogne marsikaj izvesti. Nato sta nastopala solista. Tenorist Tone Adamič je pel Devov "Vzdih". Njegov mili mehki glas nam je jako ugajal. Za njim je prišel na vrsto Ipravčev samospev "Ciganka Marija", ki ga je proizvajal baritonist R. Maté. Njegov poln glas v nižini in višini je perfekten. Izraz pesmi nam je pokazal solist že na obrazu. Pel je, kakor bi imel v resnici kako ciganko pred seboj, ki ji toži, da je vsemu kriva njena lepota. Žel je burne aplanze. "Ciganka Marijo" nam je pa moral dvakrat zapeti, ker je občinstvu jako, ugajala. Kar poje, poje z občutkom, sploh bi pa s svojim močnim in lepim baritonom zadovoljil marsikatero dvorano ali gledališče, zakar je kakor rojen, ker ima tudi lepo mimiko in gibčno kretanje. Tudi za zabavo je skrbel. Zapel nam je "Jokajočo kandidatino na oknu". Tu je bilo polno smeha. Želeli bi ga še večkrat kje slišati. Naj se zopet kaj kmalu oglasi na kakem odru. — Po končanem vspredu je zapel zbor še par pesmi na odru izven vzporeda in na to so peli pri mizi. Okolo polnoči smo se malo zavrteli in tako nam je večer minul. Goriški zbor bi pa prosili, naj kaj kmalu kje zapoje. Še enkrat pa kličem kapelo niku in vsem pevcem: Hvala Vam za lep-petje!

Tržaške vesti.

—t— **Slovenščina na tržaških državnih šolah.** Zadnje dni so razni listi zaradi nejasnih informacij pisali o tej stvari tako, da bi človek mislil, da imamo Slovenci v Trstu zaznoma posebe uspehe v tej zadevi, a stvar je čisto taka, kakor sploh vse naše šolske zadeve, namreč bedna. — V Trstu imamo tri državne elementarne šole: 1. deško in dekliško v ulici Fontana, 2. dekliško ljudsko in meščansko šolo v ulici S. Giorgio in 3. deško ljudsko in meščansko šolo v ulici Annunziata; vse skupaj imajo do 80 razredov. Po letnem poročilu za 1909/10 je dobra tretjina vseh učencev in učenek slovenske narodnosti. Ni torej nikake koncesije, če na teh šolah uče tudi slovenščino, in res ta predmet uče že od leta 1875. V prejšnjih letih so ta predmet, ki je neobvezen — materin jezik neobvezen predmet! učitelji poleg razrednega pouka oni učitelji, ki so kot Slovenci bili sposobni za ta pouk. Pred 12 ali 10 leti so celo še v razpisih učnih mest na teh šolah zahtevali včasih izpit iz slovenščine in v tisti dobi sta bila imenovana dva učitelja (Schlenz in Vrščaj) z obveznostjo, učiti po potrebi slovenščino. Ko je pa nemški naval na Trst postal močnejši, so nemški vladni pedagogi prišli do prepričanja, da trpi nemški značaj teh šol, ako delujejo na njih Slovenci kot razredni učitelji, in ko je bil Kočevč Schlenz imenovan ravnateljem v Tridentu, so njegovo mesto pač razpisali z zahtevo slovenskega izpita, a na to mesto imenovanemu učitelju (T. Čampa) niso dali obveznosti, učiti slovenščine, da si je ministrstvo v razpisu to zahtevalo. Gospoda so se pač bali, da bi bilo sedaj treba več takih "utrakvističnih" učiteljev, ki bi ne le bili v sramoto "nemški" šoli (ki pa ima le 15 % nemških otrok, kakaj drugi so Lah in Slovenci), ampak bi tudi zavzeli mesto, ki bi ga moral po avstrijsko-nemški logiki dobiti kak trd Nemec. Zato so začeli nastavljal slovenske učitelje le za slovenščino, ki uče sicer na celi šoli, a kot učitelji neobveznega predmeta nimajo nikake veljave pri konferencah (šolski in učni red ima o tem natančna določila) ta zavod tudi ni v nevarnosti, da bi tak slovenski učitelj kot razrednik kdaj prišel v položaj, obsoditi narobe pedagogiko, teh šol. Sicer imajo te šole doslej le enega takih učiteljev (E. Čeh), a s 1. januarjem 1911. nastopi službo že imenovani Betriani in mesto podučitelja na dekliški ljudski in meščanski šoli je bilo razpisano do 30. novembra ter se ima tudi 1. januarja 1911. spo-

polniti. Tako bodo te šole imele tri učne osebe za neobligaten pouk v slovenščini (ki se ga, žal, vsi slovenski otroci ne udeležujejo) poleg razrednika Vrščaja, kateremu je poverjen razven pouka slovenščine tudi razred, dokler ga kam ne spravijo, da bo potem njegovo mesto zasedel trd Nemec, kakor se je to zgodilo ob upoko-jitvi St. Čampe. V sedanjih razmerah moramo biti tržaški Slovenci s tem zadovoljni, ker drug-ga ne dobimo. Da bi se na teh šolah po-stopalo pametno, t. j. da bi imenovali take učitelje, ki razumejo jezike večine učencev, t. j. laški in slovenski, ter se proglasil pouk v slo-venščini za Slovence in v laščini za Lahe obligatnim; na to ni misliti, ker so Nemcem te šole glavno sredstvo germanizacije Trsta in Primorja sploh (razmere v Pulju, Opatiji in Gorici so še slabše). Škoda, da Lah nečajo spoznati te nevarnosti, nasprotno, kar tlačijo svoje otroke v te šole, vlada pa ob takih raz-merah brez skrbi zahteva za najneznatnejše službe v Trstu znanje nemščine. — Zakaj se pa učni osebi Betriani in ona podučiteljica nista imenovali že v začetku tekočega šolskega leta, ko je bila potreba vendar že prej evidentna, to vedo le vladni krogi, ki so hoteli s tem 4 mesečno plačo (1316 K za oba) prihraniti menda za — dregounthe. Fakt je, da se zaradi tega na deški šoli v ulici Annunziata pouk v slo-venščini ni začel septembra, ampak se bo šele ta teden (s pomožnimi učitelji), na dekliški šoli v ulici S. Giorgio pa uče tako, da mnogo deklic ne pohaja pouka, ker je urnik neprimeren in lokal (za deklice iz okolice južnega kolodvora) preveč oddaljen, zakaj te deklice imajo ves drug pouk v ulici Fontana, k slovenščini bi pa morale pohajati v pol ure oddaljeno ulico S. Giorgio.

Splošni vestnik.

Za Miklavža priporočamo staršem, da obdarujejo svoje pridne otroke z mladinskimi spisi, ki jih je izdalo Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta.

Listnica uredništva.

Več dopisov, zlasti več naznanil o raznih pri-redbah, zborovanjih itd. prejemo večkrat tako pozno (celo ob petkih), da nam jih v dotični številki ni mo-goče več priobčiti, ker je list že dotiskan. Prosimo vse tiste, ki nam pošljejo take dopise, naj store to v last-nem interesu takoj začetkom tedna. S čelne strani je razvidno, da je uredništvo našega lista v Idriji, in sicer že osmo leto. Upamo, da nam ne bo treba na to nikogar več opozarjati.

51—46

**Kdor ve razločiti dober
likér od slabega,
hoče imeti**

želodčni likér

**Po slabem pitju
Si bolan,
Od tega boš
Veseli, močan!**

**"FLORIAN" ne slabi in ne omami, ampak
daje moč in veselje do dela.**

Postavno varovano.

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prekalostno vest, da je naša iskreno ljubljena mati, oziroma sestra, stara mati, tatiča in teta, gospa

Marija Drašček,
posestnica in gostilničarka

danes dne 28. t. m. ob 1/2 11. uri dopoldne po kratki mučni bolezni, previdena s sv. zakra-menti za umirajočo, v 76. letu svoje dobe mirno zaspala v Gospodu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raz-nih cerkvah.
Nepozabno rajno priporočamo v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, dne 26. novembra 1910.

Žalujoča rodbina.

Fr. Burger

**Spodnja Šiška pri Ljubljani
parotovarna lesnih izdelkov in vseh
v mizarsko stroko spadajočih del.**

Specialnost:

26—14

Šolske klopi

najnovejših modelov in vse druge šolske
oprave.

Izvršitev solidna, vestna in natančna. Cene nizke.

**Knjigoveznica
Anton Janežič
Ljubljana**
Florijanska ulica 14
se priporoča slav. šolskim
vodstvom in gg. učiteljem
za izvrševanje vseh v knji-
goveško stroko spadajočih
del.
Pri večjih naročilih 10% popusta.

**Ivan Soklič
v Ljubljani
Pod Trančo štev. 2**
priporoča cenj. občinstvu svojo veliko
in bogato zalogo
klobukov, slamnikov,
čepic, peres itd.
vse po najnižjih cenah.

I. Buzzolini
delikatesna trgovina,
Ljubljana, Stritarjeva ulica.
Najfinejša in vedno sveža
zaloga gnati, salam, raz-
nih vrst klobas i. t. d.
Izdelovalnica kranjskih
klobas. 12—9

Namesto vsakega drugega obvestila.

Marija Ganglova,
rojena Štuparjeva,
je v sredo, dne 30. t. m., po dela in trpljenja polnem življenju umrla.
Pogrebni izprevod se vrši v četrtek, dne 1. decembra, popoldan ob
2. uri iz domače hiše na pokopališče pri Sv. Roku.
Najblazjemu srcu — najblazji spomin!
V Metliki, dne 30. novembra 1910.

Vilma Predaličeva, roj. Ganglova, Engelbert Gangl,
hči. sin.
Rado Predalič, Jakobina Ganglova, roj. Tomčeva,
zet. snaha.
Janez in Gustav Štupar, Justina Pečetovala, roj. Štuparjeva,
brata. sestra.
Marija, Jakica in Vilnica,
vnukinje.

Zahvala.

Občinski odbor postojnski je v svoji
seji dne 23. novembra t. l. dovolil učiteljstvu,
ki je nastavljeno na petrazredni ljudski šoli
v Postojni, stanarino.

Za ta blagi čin, ki bo v sedanjem času
druginje mnogo lajšal naše mizerno denarno
stanje, se tem potom najtopleje zahvalju-
jemo. Osebito pa izrekamo najiskrenejšo
zahvalo notarju gospodu Kogeu Jakobu, ki
se je s toplimi besedami potegoval za zbolj-
šanje naših gmotnih razmer. Bog živi in
nakloni mnogo takih prijateljev učiteljstvu
in šoli!

**Zagrebski
Franck**
kot tovarniško znam
priporočamo
kot priznana
najboljši
pridelek
za kavo!

Slovensko Abecedo
za ženska ročna dela
priporoča
Milena Kiferle
učiteljica ženskih ročnih del v Ljubljani,
Dolenjska cesta 21.

Našim rodbinam
priporočamo 52—28
Kolinsko cikorijo

Modistinja
Minka Horvat
priporoča ravno došlo veliko izbiro
športnih kap, klobukov, praznih
oblik in vse potrebščine za modi-
44—38 stinje po najnižji ceni.
Sv. Jakoba trg. Bahovčeva hiša.